

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-04-74-T
Datum: 27. april 2009.
Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsjedavajući
sudija Árpád Prandler
sudija Stefan Trechsel
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua, rezervni sudija
Sekretar: g. John Hocking, vršilac dužnosti
Odluka od: 27. aprila 2009.

TUŽILAC

protiv

**Jadranka PRLIĆA
Brune STOJICA
Slobodana PRALJKA
Milivoja PETKOVIĆA
Valentina ĆORIĆA
Berislava PUŠIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO OBAVIJESTI PRALJKOVE ODBRANE U VEZI S
ODRŽAVANJEM UVODNIH IZLAGANJA NA OSNOVU PRAVILA 84 I 84bis
PRAVILNIKA**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Odbrana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Karim A. A. Khan za Brunu Stojića
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Ćorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

Prijevod

PRETRESNO VIJEĆE III (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud),

RJEŠAVAJUĆI po "Obavijest Slobodana Praljka u vezi s predstojećim izlaganjima na osnovu pravila 84 i 84*bis*" koju su 26. marta 2009. podnijeli branioci optuženog Slobodana Praljka (dalje u tekstu: Praljkova odbrana) i kojom Praljkova odbrana obavještava Vijeće o svojoj namjeri da održi uvodnu riječ na osnovu pravila 84 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) i dâ izjavu pod zakletvom na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika, kao i da će te dvije uvodne riječi održati 6. maja 2009. u ukupnom trajanju od 3 sata (dalje u tekstu: Obavijest od 26. marta 2009.),

IMAJUĆI U VIDU uvodnu riječ optuženog Praljka održanu na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika na pretresu 27. aprila 2006.¹ (dalje u tekstu: Praljkovo izlaganje od 27. aprila 2006.),

IMAJUĆI U VIDU usmenu odluku Vijeća od 28. januara 2008., kojom je rješilo da optuženi Praljak može dati novu uvodnu riječ na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika prilikom izvođenja svojih dokaza, dopunjujući Praljkovo izlaganje od 27. aprila 2006.² (dalje u tekstu: Odluka od 28. januara 2008.),

IMAJUĆI U VIDU da je Vijeće podsjetilo na Odluku od 28. januara 2008. u okviru Odluke donesene 20. februara 2008. na osnovu pravila 98*bis* Pravilnika,³

IMAJUĆI U VIDU Obavijest Slobodana Praljka u vezi s izjavom na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika, koju je Praljkova odbrana podnijela 21. marta 2008. i kojom je Praljkova odbrana potvrdila svoju namjeru da održi uvodnu riječ na osnovu pravila 84 Pravilnika i dâ novu izjavu na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika u ukupnom trajanju od 3 sata (dalje u tekstu: Obavijest od 21. marta 2008.),

¹ Transkript pretresa na francuskom (T(f)) od 27. aprila 2006., str. 911-991.

² T(f) od 28. januara 2008., str. 26872-26873. U okviru zahtjeva za donošenje oslobađajuće presude na osnovu pravila 98*bis* Pravilnika, Praljkova odbrana je zatražila da se optuženom Praljku odobri da osobno uzme riječ. Vijeće je odbilo da to odobri, podsjećajući da postupak predviđen pravilom 98*bis* ne dopušta optuženima da daju osobne izjave. Međutim, tom prilikom Vijeće je ipak obavijestilo optuženog Praljka da će moći dati novu izjavu na osnovu pravila 84*bis* prije početka izvođenja svojih dokaza.

³ T(f) od 20. februara 2008., str. 27202.

Prijevod

IMAJUĆI U VIDU prigovore Tužilaštva (dalje u tekstu: tužilac) na Obavijest od 21. marta 2008., iznesene na pretresu od 21. aprila 2008., kojima se tužilac protivi održavanju druge uvodne riječi optuženog Praljka,⁴

IMAJUĆI U VIDU intervenciju predsjedavajućeg sudije Vijeća u odgovor na prigovore koje je iznio tužilac 21. aprila 2008., kada je obavijestio tužioca da je Vijeće već riješilo po tom pitanju u Odluci od 28. januara 2008.,⁵

IMAJUĆI U VIDU Odgovor tužioca na obavijest Slobodana Praljka u vezi s predstojećim izjavama na osnovu pravila 84 i 84*bis* Pravilnika, koji je tužilac podnio 3. aprila 2009. i u kojem tužilac traži od Vijeća da odbije da odobri optuženom Praljku da održi drugu uvodnu riječ na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika i da razmotri eventualne izjave pod zakletvom optuženog Praljka na osnovu pravila 85(C) i 90(A) Pravilnika, a ne na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika (dalje u tekstu: Odgovor),

IMAJUĆI U VIDU rasprave održane na pretresu 7. aprila 2009. između Praljkove odbrane i tužioca nakon podnošenja Odgovora,⁶

BUDUĆI da u Obavijesti od 26. marta 2009. Praljkova odbrana obavještava Vijeće da želi održati uvodnu riječ u smislu pravila 84 Pravilnika i da optuženi Praljak želi dati svečanu izjavu u smislu pravila 84*bis* Pravilnika, i navodi da se tekstom iz pravila 84*bis* Pravilnika ne brani optuženom da položi zakletvu prilikom iznošenja svoje uvodne riječi.⁷

BUDUĆI da se tužilac u svom Odgovoru protivi prije svega održavanju druge uvodne riječi optuženog Praljka na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika,⁸

BUDUĆI da u prilog tom prigovoru tužilac posebno ističe da 1) tekst pravila 84*bis* Pravilnika ne predviđa održavanje više uvodnih riječi za jednog optuženog i koristi izraz

⁴ T(f) od 21. aprila 2008., str. 27427.

⁵ *Ibidem*.

⁶ T(f) od 7. aprila 2009., str. 38818-38821.

⁷ Obavijest od 26. marta 2009., par. 2 i 3.

⁸ Odgovor, par. 2, 5-11 i 16.

Prijevod

"riječ" u jednini;⁹ 2) pravilo 84*bis* Pravilnika ne daje Vijeću diskreciono pravo da odobrava stranama u postupku da održe više uvodnih riječi;¹⁰ i 3) Vijeće je Odlukom od 12. februara 2009. već odbacilo pokušaj branilaca optuženog Prlića da podnesu dopunu izjave optuženog Prlića na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika,¹¹

BUDUĆI da tužilac zatim traži od Vijeća da naloži optuženom Praljku da svaku eventualnu izjavu pod zakletvom dâ samo na osnovu pravila 85(C) i 90(A) Pravilnika, i da ta izjava bude podvrgnuta unakrsnom ispitivanju svih strana u postupku, kao i predmet pitanja od strane sudija (dalje u tekstu: Zahtjev),¹²

BUDUĆI da u prilog svom stavu tužilac konkretno tvrdi 1) da pravilo 84*bis* Pravilnika predviđa samo slučaj u kojem optuženi ne daje svečanu izjavu;¹³ 2) da su prema Pravilniku, optuženom koji želi dati izjavu otvorene samo dvije mogućnosti: ili izjava koja nije svečana, na osnovu pravila 84*bis*, ili izjava koja je svjedočenje pod zakletvom, koja podliježe unakrsnom ispitivanju, kao i pitanjima sudija na osnovu pravila 85(C) i 90(A) Pravilnika;¹⁴ i 3) stoga, dozvoliti jednom optuženom da dâ izjavu pod zakletvom, a da se ne podvrgne unakrsnom ispitivanju strana u postupku, bilo bi nepravično i u potpunosti suprotnosti sa svrhom pravila 84*bis* Pravilnika;¹⁵

BUDUĆI da Vijeće želi prije svega da pokrene jedno pitanje koje se tiče prihvatljivosti Odgovora, s obzirom na to da on nije predočen u odgovarajućoj formi,

BUDUĆI da, ustvari, Praljкова odbrana, putem Obavijesti od 26. marta 2009., obavještava Vijeće o datumu i trajanju dvaju uvodnih riječi koje namjerava da održi, tj. uvodnu riječ na osnovu pravila 84 Pravilnika i izjavu na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika, kao i o želji optuženog Praljka da svoju uvodnu riječ dâ pod zakletvom,

⁹ Odgovor, par. 5 i 6.

¹⁰ Odgovor, par. 7.

¹¹ Odgovor, par. 8-10.

¹² Odgovor, par. 15-16.

¹³ Odgovor, par. 12.

¹⁴ Odgovor, par. 12.

¹⁵ Odgovor, par. 13.

Prijevod

BUDUĆI da je Obavijest od 26. marta 2009. uslijedila po odobrenju koje je Vijeće Odlukom od 28. januara 2008. dalo optuženom Praljku da održi uvodnu riječ, te je stoga samo informativne prirode,

BUDUĆI da Obavijest od 26. marta 2009. stoga nije iziskivala odgovor tužioca,

BUDUĆI da je, prema tome, tužilac trebao da podnese zahtjev u kojem bi izložio svoje prigovore i molbu, kao što su navedeni u Odgovoru,

BUDUĆI da ipak u interesu ekonomičnosti postupka i uzimajući u obzir činjenicu da je Praljkova odbrana, po podnošenju Odgovora, saslušana na pretresu 7. aprila 2009., Vijeće odlučuje da, pri donošenju ove odluke, razmotri pitanja koja je tužilac pokrenuo u Odgovoru,

BUDUĆI da, što se tiče prvog prigovora tužioca koji se odnosi na održavanje druge uvodne riječi optuženog Praljka, iz ranije navedenog proceduralnog konteksta proizlazi da je Vijeće, Odlukom od 28. januara 2009., već odobrilo optuženom Praljku da dâ novu uvodnu riječ na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika kao dopunu Praljkovog izlaganja od 27. aprila 2006.,

BUDUĆI da je Vijeće, odobrivši tako optuženom Praljku da dâ drugu uvodnu riječ, primijenilo svoje diskreciono pravo prema pravilu 84*bis* Pravilnika,

BUDUĆI da je, osim toga, sticajem okolnosti Žalbeno vijeće nedavno potvrdilo stav Vijeća izražen u Odluci od 28. januara 2008., uvaživši da pretresno vijeće može, primjenom svog diskrecionog prava odobriti nekom optuženom da dâ drugu uvodnu riječ na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika,¹⁶

¹⁶ U okviru interlokutorne žalbe Prličeve odbrane na Odluku u vezi s dopunom izjave optuženog Prliča na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika, koju je Vijeće donijelo 12. februara 2009., Želbeno vijeće je sticajem okolnosti potvrdilo stav Vijeća izražen Odlukom od 28. januara 2008.; vidi *Tužilac protiv Jadranka Prliča i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR73.15, Odluka po interlokutornoj žalbi Jadranka Prliča na Odluku o dopuni izjave optuženog Prliča na osnovu pravila 84*bis*, 20. april 2009.(dalje u tekstu: Odluka po Prličevoj žalbi), par. 16.

Prijevod

BUDUĆI da je, osim toga, Vijeće u dva navrata, 20. februara 2008. i 21. aprila 2008.,¹⁷ podsjetilo, posebno tužioca, na sadržaj odluke od 28. januara 2009.,

BUDUĆI da stoga Odluka od 28. januara 2009. dobiva snagu *res judicata*, tako da prvi prigovor tužioca mora da bude odbačen,

BUDUĆI da, što se tiče drugog prigovora tužioca koji se odnosi na svečani karakter predstojeće uvodne riječi optuženog Praljka, tužilac tvrdi da pravilo 84*bis* Pravilnika predviđa samo slučaj u kom optuženi ne daje svečanu izjavu,¹⁸ da bi bilo nepravično odobriti jednom optuženom da dâ svečanu izjavu, a da ona ne bude podvrgnuta unakrsnom ispitivanju,¹⁹ i da u slučaju kada neki optuženi položi zakletvu prije uvodne riječi, takva uvodna riječ mora da bude podvrgnuta unakrsnom ispitivanju i smatra se svjedočenjem u smislu pravila 85(C) i 90(A) Pravilnika,²⁰

BUDUĆI da argumenti tužioca prije svega iziskuju da se podsjeti na relevantne odredbe u tom domenu,

BUDUĆI da se u pravilu 84 Pravilnika pod naslovom "Uvodna izlaganja" navodi sljedeće:

"Prije nego što tužilac počne s izvođenjem dokaza, svaka strana može održati uvodnu riječ. Međutim, odbrana može odabrati da svoju uvodnu riječ održi nakon što je tužilac završio svoje izvođenje dokaza, a prije početka izvođenja dokaza odbrane."

BUDUĆI da se u pravilu 84*bis* Pravilnika pod naslovom "Izjava optuženog" navodi sljedeće:

- (A) " Nakon uvodnih riječi strana ili, ako odbrana odluči da odgodi svoju uvodnu riječ u skladu s pravilom 84, nakon eventualne uvodne riječi tužioca, optuženi može, ukoliko to želi i ako pretresno vijeće tako odluči, dati izjavu pod kontrolom pretresnog vijeća. Optuženi neće biti prisiljen da dâ svečanu izjavu i neće biti ispitivan o sadržaju svog iskaza.
- (B) Pretresno vijeće odlučuje o eventualnoj dokaznoj vrijednosti takve izjave."

¹⁷ T(f) od 20. februara 2008., str. 27202 i T(f) od 21. aprila 2008., str. 27427.

¹⁸ Odgovor, par. 12.

¹⁹ Odgovor, par. 13.

²⁰ Odgovor, par. 15.

Prijevod

BUDUĆI da se u pravilu 85 Pravilnika u vezi sa izvođenjem dokaza u paragrafu C navodi da "Optuženi može, ako to želi, svjedočiti u svoju odbranu",

BUDUĆI da se u pravilu 90 Pravilnika pod naslovom "Svjedočenje svjedoka" u paragrafu (A) predviđa da će "Svaki svjedok [...] prije davanja iskaza dati sljedeću svečanu izjavu: 'Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine'."

BUDUĆI da iz tih odredbi slijedi da; ako optuženi želi da bude saslušan tokom postupka, ima na raspolaganju dva proceduralna načina za to,

BUDUĆI da, s jedne strane, on može odlučiti da bude saslušan kao svjedok u vlastitu odbranu na osnovu pravila 85(C) Pravilnika,

BUDUĆI da on u tom slučaju podliježe ograničenjima i obavezama koje se nameću svjedoku, odnosno 1) optuženi mora dati svečanu izjavu prije svjedočenja²¹ i može biti krivično gonjen u slučaju da ne govori istinu,²² 2) ispituje ga strana koja ga je pozvala da svjedoči, 3) druge strane ga unakrsno ispituju i 4) sudije pretresnog vijeća mogu mu postavljati pitanja,²³

BUDUĆI da, s druge strane, ako to želi, optuženi može dati uvodnu riječ u svoju odbranu u skladu s pravilom 84*bis* Pravilnika,

BUDUĆI da u tom slučaju optuženi za to mora dobiti prethodno odobrenje pretresnog vijeća i takva izjava se daje pod kontrolom pretresnog vijeća,

BUDUĆI da, za razliku od svjedočenja, optuženi nije dužan dati svečanu izjavu prije uvodne riječi,

BUDUĆI da suprotno onome što tvrdi tužilac, tekst pravila 84*bis* Pravilnika, međutim, ne isključuje mogućnost da optuženi dâ svečanu izjavu prije iznošenja svoje uvodne riječi.

²¹ Pravilo 90(A) Pravilnika.

²² Pravilo 91 Pravilnika.

²³ Pravilo 85(B) Pravilnika.

Prijevod

BUDUĆI da relevantan dio tog pravila predviđa da "Optuženi neće biti prisiljen da dá svečanu izjavu [...]",

BUDUĆI da, prema doslovnom tumačenju teksta tog pravila, pretresno vijeće ne može prisiliti optuženog da položi zakletvu prije davanja svoje uvodne riječi i da je jedini logičan zaključak koji slijedi iz tog tumačenja da pretresno vijeće može dozvoliti optuženom da položi zakletvu prije davanja svoje uvodne riječi ako to želi,²⁴

BUDUĆI da takođe, za razliku od svjedočenja optuženog, njegova izjava u smislu pravila 84*bis* Pravilnika ne podliježe unakrsnom ispitivanju ni ispitivanju od strane sudija pretresnog vijeća,

BUDUĆI da ta konstatacija jasno proizlazi iz samog teksta pravila 84*bis* Pravilnika koje predviđa da "[optuženi] neće biti ispitivan o sadržaju svog iskaza."²⁵

BUDUĆI da se odsustvo unakrsnog ispitivanja i pitanja sudija ovdje objašnjava željom, koja se u početku manifestovala donošenjem tog pravila u julu 1999., da se omogući aktivnije učestvovanje optuženog u sudskoj raspravi i da se tako udare temelji približavanju procedure vezane za izjave optuženih, koja dotad nije bila predviđena Pravilnikom, pristupu ustanovljenom u većini sistema kontinentalnog prava,²⁶ s jedne strane, pri čemu, s druge strane, pravo optuženih na šutnju ostaje u cijelosti očuvano,

²⁴ Vidi u vezi s tim *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02- 60-T (dalje u tekstu: predmet *Blagojević*), transkript pretresa na engleskom (dalje u tekstu: T.) od 17. juna 2004., str. 10922-10925 i Presuda, 17. januar 2005., par. 907. Nasuprot tome, Vijeće napominje da su u predmetima *Tužilac protiv Martića* i *Tužilac protiv Stakića* relevantna pretresna vijeća isključila mogućnost da optuženi dá uvodnu riječ pod zakletvom. U ta dva predmeta, dotični optuženi nisu tražili da im se dá ta mogućnost: vidi *Tužilac protiv Martića*, predmet br. IT-95-11-T (dalje u tekstu: predmet *Martić*), T. od 13. decembra 2005., str. 296; *Tužilac protiv Stakića*, predmet br. IT-97-24-PT (dalje u tekstu: predmet *Stakić*), T(f) od 10. aprila 2002., str. 1562.

²⁵ Vidi u vezi s tim predmet *Stakić*, T(f) od 10. aprila 2002., str. 1562 i 1563; predmet *Blagojević*, Odluka po usmenom zahtjevu Vidoja Blagojevića, 30. juli 2004., str. 9; *Tužilac protiv Hadžihasanovića i Kubure*, predmet br. IT-01-47-T (dalje u tekstu: predmet *Hadžihasanović*), T(f) od 18. oktobra 2004., str. 10245.

²⁶ J. R. W. D. Jones i S. Powles, *International Criminal Practice: the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia, the International Criminal Tribunal for Rwanda, the International Criminal Court, the Special Court for Sierra Leone, the East Timor Special Panel for Serious crimes, war crimes prosecution in Kosovo* /Međunarodna krivična praksa: Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju, Međunarodni krivični sud za Ruandu, Međunarodni krivični sud, Specijalni sud za Sierra Leone, Specijalna komisija za teške zločine u Istočnom Timoru, krivično gonjenje za ratne zločine na Kosovu/, Transnational Publishers, Inc., New York 2003., str. 717. Vidi takođe u vezi s tim Odluku po Prićevoj žalbi, par. 29.

Prijevod

BUDUĆI da, iako tekst pravila 84*bis* Pravilnika ne isključuje mogućnost da optuženi dâ svečanu izjavu i predviđa da optuženi neće biti unakrsno ispitivan o sadržaju svog iskaza, ipak se postavlja pitanje do kojih posljedica može doći ako se optuženom odobri da, ako to želi, dâ svečanu izjavu na osnovu tog pravila,

BUDUĆI da Vijeće u praksi Međunarodnog suda nije pronašlo nijedan presedan gdje je neki optuženi dao uvodnu riječ pod zakletvom na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika,²⁷

BUDUĆI da, na osnovu pravila 84*bis*(B) Pravilnika, pretresno vijeće odlučuje o eventualnoj dokaznoj vrijednosti uvodne riječi optuženog,

BUDUĆI da ova odredba znači da će Pretresno vijeće, primjenom svog diskrecionog prava odlučiti o tome da li je primjereno pridati dokaznu vrijednost uvodnoj riječi optuženog,²⁸

BUDUĆI da se, pod pretpostavkom da Pretresno vijeće odluči da prida dokaznu vrijednost uvodnoj riječi optuženog, i dalje postavlja pitanje treba li razlikovati, u pogledu dokazne vrijednosti, uvodnu riječ datu pod zakletvom od uvodne riječi koja nije data pod zakletvom,

BUDUĆI da, u pogledu eventualne dokazne vrijednosti, polaganje zakletve prije davanja izjave može biti značajno samo ako podrazumjeva kaznu predviđenu za davanje lažne izjave i da bi samo u slučaju da je ta kazna predviđena takva svečana izjava eventualno mogla sadržavati veću dokaznu vrijednost od izjave koja nije data pod zakletvom,

²⁷ Vijeće navodi da je jednom prilikom u predmetu *Haraqija i Morina*, branilac jednog od optuženih tražio odobrenje pretresnog vijeća da dozvoli optuženom da dâ uvodnu riječ pod zakletvom na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika, s dvostrukim ciljem - da se prida veća težina uvodnoj riječi i radi ekonomičnosti sudskog postupka. Nakon što je konstatovalo odsustvo takvog presedana u praksi Međunarodnog suda u vezi sa uvodnom riječi nekog optuženog pod zakletvom, Vijeće je odlučilo da, ako optuženi odluči da dâ uvodnu riječ po zakletvom, tužilac će imati mogućnost da unakrsno ispita optuženog o sadržaju njegove izjave. Nakon te odluke, optuženi je dao uvodnu riječ bez zakletve: vidi predmet br. IT-04-84-R77.4 (nepoštovanje Međunarodnog suda), T(f) od 8. septembra 2008., str. 18-22 i 27.

²⁸ Vidi npr. Odluku po Prličevoj žalbi, par; 28; predmet *Blagojević*, T(f) od 27. marta 2003., str. 185; Vijeće napominje da je u nekim predmetima pretresno vijeće zaključilo da uvodna riječ optuženog ima određenu dokaznu vrijednost (vidi npr. predmet *Hadžihasanović*, Presuda, 15. mart 2004., str. 537), dok je u drugim predmetima zaključilo da nema nikakvu (vidi npr. predmet *Martić*, Presuda, 12. juni 2007., par. 23).

Prijevod

BUDUĆI da, iako pravilo 84*bis* Pravilnika ne predviđa kaznu za optuženog u slučaju davanja lažne izjave, nije isključena mogućnost krivičnog gonjenja optuženog na osnovu pravila 77 Pravilnika, zbog optužbe da je dao lažnu izjavu,²⁹

Međutim, **BUDUĆI** da, uprkos toj hipotezi, više argumenata ide u prilog tome da se izjavi pod zakletvom na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika eventualno prida tek nešto malo veća dokazna vrijednost od dokazne vrijednosti uvodne riječi na osnovu istog pravila koja nije data pod zakletvom,

BUDUĆI da, kao što je ranije navedeno, kao ni uvodna riječ koja nije data pod zakletvom, izjava pod zakletvom u stvari ne podliježe unakrsnom ispitivanju ni pitanjima sudija, tako da se optuženi ne može ispitivati niti se njegove riječi mogu porediti s drugim dokazima ili riječima drugih svjedoka koji su svjedočili na sudu,

BUDUĆI da stoga takva izjava pod zakletvom ima, sve u svemu, daleko manju dokaznu vrijednost od svjedočenja na osnovu pravila 85(C) Pravilnika,

BUDUĆI da se uvodna riječ na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika, bilo da je data pod zakletvom ili ne, ne može se smatrati dokazom, osim ako Pretresno vijeće ne odluči, primjenom svog diskrecionog prava, da joj prida određenu dokaznu vrijednost,

BUDUĆI da iz prethodnog slijedi da je dokazna vrijednost polaganja zakletve mala,

²⁹U pravilu 77 Pravilnika, pod naslovom "Nepoštovanje Međunarodnog suda", u paragrafu (A), navodi se sljedeće:

"Vršeći svoja inherentna ovlaštenja, Međunarodni sud može proglasiti krivim za nepoštovanje suda one koji svjesno i hotimično ometaju provođenje pravde, uključujući pogotovo svaku osobu:

- (i) koja svjedoči pred vijećem, a uporno odbija da odgovori ili ne odgovara na pitanje,
- (ii) koja objelodani informacije koje se odnose na taj postupak, svjesno time kršeći nalog vijeća,
- (iii) koja se bez opravdanog razloga ogлуši o nalog da stupi pred vijeće ili vijeću dostavi dokumente,
- (iv) koja prijeti svjedoku, zastrašuje ga, na bilo koji način mu nanese štetu ili mu ponudi mito, ili na drugi način utiče na svjedoka koji svjedoči ili je svjedočio ili će svjedočiti u postupku pred vijećem, ili na potencijalnog svjedoka; ili
- (v) koja prijeti bilo kojoj osobi, zastrašuje je, ponudi joj mito ili na drugi način nastoji primijeniti prinudu nad njom, s namjerom da tu osobu spriječi da ispuni svoju obavezu proisteklu iz naloga sudije ili vijeća." (naglasak dodat).

Vijeće napominje da taj spisak nije konačan i Vijeće ne isključuje da se lažna izjava može smatrati faktorom koji svjesno i hotimično ometa provođenje pravde u smislu pravila 77(A) Pravilnika.

Prijevod

BUDUĆI da, stoga, pod pretpostavkom da Vijeće odluči pridati određenu dokaznu vrijednost predstojećoj uvodnoj riječi optuženog Praljka datoj pod zakletvom, njena dokazna vrijednost, iz gorenavedenih razloga, ne bi mogla biti u značajnoj mjeri veća od vrijednosti izjave koja nije data pod zakletvom,

BUDUĆI da bojazni koje je tužilac izrazio, prema tome, nisu osnovane i da stoga nema razloga da se usvoji njegov drugi prigovor i zahtjev,

BUDUĆI da Vijeće dozvoljava optuženom Praljku da položi zakletvu prije davanja svoje uvodne riječi na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika,

BUDUĆI da Vijeće prima na znanje da Praljkova odbrana traži tri sata za izjave na osnovu pravila 84 i 84*bis* Pravilnika, ali ne navodi točnu podjelu vremena između te dvije izjave,

BUDUĆI da, primijenivši svoje diskreciono pravo, Vijeće odlučuje da izjava optuženog Praljka na osnovu pravila 84*bis* ne smije biti duža od 90 minuta,

BUDUĆI da je to ograničenje opravdano s obzirom na to da je, kao prvo, optuženi Praljak već dao jednu izjavu na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika na početku postupka³⁰ i, kao drugo, da će optuženi Praljak svjedočiti pred Vijećem tokom gotovo dva mjeseca,

BUDUĆI da će branioci optuženog Praljka raspolagati sa 90 minuta, a i više ukoliko optuženi Praljak ne iskoristi svojih 90 minuta odobrenih za uvodnu riječ na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika, pri čemu se podrazumijeva da uvodne riječi na osnovu pravila 84 i 84*bis* Pravilnika, prema tome, ne smiju ukupno trajati više od tri sata,

IZ TIH RAZLOGA,

NA OSNOVU pravila 84 i 84*bis* Pravilnika,

PRIMA NA ZNANJE Obavijest od 26. marta 2009.,

³⁰ Praljkova izjava od 27. aprila 2006.

Prijevod

PRIMA NA ZNANJE da će branioci optuženog Praljka dati uvodnu riječ u smislu pravila 84 Pravilnika,

DOZVOLJAVA optuženom Praljku da položi zakletvu prije davanja svoje uvodne riječi na osnovu pravila 84*bis* Pravilnika,

ODLUČUJE da uvodna riječ optuženog Praljka ne smije biti duža od 90 minuta,

ODLUČUJE da će branioci optuženog Praljka imati 90 minuta za svoju uvodnu riječ na osnovu pravila 84 Pravilnika, a i više ukoliko optuženi Praljak ne iskoristi svojih odobrenih 90 minuta, pri čemu se podrazumijeva da uvodne riječi neće ukupno trajati više od tri sata, **I**

ODBACUJE Zahtjev tužioca.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna francuska verzija.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 27. aprila 2009.

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]